

(דף ל' ע"א) **הָכָא**. חה, בַּהֲהוּא זְמַנָּא. וְחַה, בְּיוֹמוֹי דְּיוֹסְף. וְחַה, בְּיוֹמוֹי דְּמֹשֶׁה דְּאַלְקֵי בְּקוֹלְפוֹי. (ס"א הָאֵי קָרָא בְּלֹא אֲתַקְנִים בְּפִרְעָה קַדְמָאָה אֲכַל בְּשַׁעְתָּא וכו') (וְהָאֵי קָרָא אֲתַקְנִים).

פִּרְעָה קַדְמָאָה, בְּשַׁעְתָּה דְּאַתְנָסִיבַת שְׁרָה לְגַבִּיהָ, רָמְזוּ לְאוֹמְנִין, וְצִיּוּרוֹ הָהוּא דְּיוֹקְנָא בְּאַדְרִיהָ, עַל עֲרִסְיָה בְּכוֹתְלָא, לֹא נַח דַּעֲתִיהָ, עַד דַּעֲבָדוּ דְּיוֹקְנָא דְּשְׁרָה בְּנִסְיוֹ, וְכַד סָלִיק לְעֲרִסְיָה, סָלִיק לָהּ עֲמִיּה. כָּל מַלְכָּא דְּאַתָּא אֲבַתְרִיהָ, הָוָה חָמִי הָהוּא דְּיוֹקְנָא מְצִיירָא צִיּוּרָא, וְהוּוּ עָאֲלִין קָמִיָּה בְּדִיחִין, כַּד סָלִיק לְעֲרִסְיָה הָוָה אֲתַתְּנִי בַּהֲהוּא צִיּוּר. בְּגִין כַּד, מַלְכָּא אֲלִיקֵי הָכָא יִתִּיר מַכְלָא. (תא חזי) חֲזִינוּ דְּכַתִּיב, וּבַחֲדָר מִשְׁכְּבָךְ וְעַל מִטָּתְךָ. וּלְבַתֶּר, וּבְבֵית עֲבָדֶיךָ וּבַעֲמֶיךָ. וּבְכֻלָּהוּ לֹא כְּתִיב עַל מִטָּתְךָ, אֲלֵא לִיהָ בְּלַחֲדִיהָ.

רַבִּי אַבָּא פָּתַח, (קהלת א') כָּל הַנִּחָלִים הוֹלְכִים אֶל הַיָּם וְהַיָּם אֵינְנוּ מֵלֵא אֶל מְקוֹם שֶׁהַנִּחָלִים הוֹלְכִים שָׁם הֵם שׁוֹבִים לְלֶכֶת. הָאֵי קָרָא אֲתַמָּר, וְאַמְרֵי לִיהָ חֲבֵרְיָא. אֲכַל תָּא חֲזִי, כַּד אֵינְנוּ נִחָלִין עָאֲלִין לְגוּ יָמָא, וְיָמָא נָקִיט לֹון, וְשָׂאִיב לֹון בְּגִיָּה, בְּגִין דְּקַפָּאן מֵיָּא בְּגוּ יָמָא, וְהָהוּא גְלִידוּ שְׂאִיב כָּל מֵיָּא דְּעָאֲלִין בִּיהָ, וּלְבַתֶּר נִפְקִין מֵיָּא בְּתוֹקְפָא דְּדָרוּם, וְאַשְׁקִי יַת כָּל חַיּוֹת בְּרָא, כַּמָּה דְּאַתָּ אָמַר (תהלים ק"ד) יִשְׁקוּ כָּל חַיֵּיתוֹ שִׁדִּי.

(וְהוּוּ הַנּוֹכַח הַכָּא) וְתָא חֲזִי, יָמָא דְּקַפָּא שְׂאִיב כָּל מֵיָּא, וְאַשְׁתִּירִי בְּתוֹקְפָא דְּדָרוּם, כַּמָּה דְּאַתְמָר, וּבְגִין כַּד אֵינְנוּ מֵלֵא, וְאַתְמָר.

וְהָא אֲתַעֲרוּ בִּיהָ חֲבֵרְיָא. אֶל מְקוֹם שֶׁהַנִּחָלִים הוֹלְכִים שָׁם הֵם שׁוֹבִים לְלֶכֶת. מֵאֵי טַעְמָא הֵם שׁוֹבִים. בְּגִין דְּהָהוּא נִהַר דְּנִגִּיד וְנִפְיָק מַעֲדָן לֹא פָּסִיק לְעֵלְמִין, וְהוּא אֲפִיק תְּדִיר מֵיָּא לְיָמָא, וְעַל דָּא, מִיִּין שׁוֹבִין לְלֶכֶת, וְתַבִּין, וְאַזְלִין וְתַבִּין, וְלֹא פָּסִיק לְעֵלְמִין. וְכַד אֵיחַו תַּב לְלֶכֶת, בְּגִין לְמַהֲדָּ לְאַשְׁקָאָה לְכָלָּא, וְאַתִּי רוּחַ צְפוֹן וְקָפִי מֵיָּא, וְרוּחָא דְּדָרוּם דְּאֵיחַו חֲמִימָא, (ס"א שְׂרִי) שְׂרִי לֹון לְמַהֲדָּ לְכָל סֵטֶר. וְעַל דָּא, הָאֵי יָמָא יִתִּיב בֵּין תְּרֵי סֵטֶרִי אֲלִין, וּבְגִינִיָּהוּ קִימָא, וְאַרְבִּין אֲזִלִּין וְנִטְלִין לְכָל סֵטֶר.

תָּא חֲזִי, כַּד מַלְכָּא, אֲתִי לְעֲרִסְיָה, בְּשַׁעְתָּא דְּאַתְפְּלִיג לִילְיָא, רוּחָא דְּצְפוֹן אֲתַעֲר, דְּאֵיחַו אֲתַעֲר חֲבִיבוֹתָא לְגַבִּי מְטְרוֹנִיתָא, דְּאַלְמָלָא אֲתַעֲרוֹתָא דְּצְפוֹן, לֹא אֲתַחֲבֵר מַלְכָּא בְּהֻדָּה, בְּגִין דְּצְפוֹן שְׂאִירֵי חֲבִיבוֹתָא, כַּמָּה דְּאַתְמָר, (שיר השירים ב') שְׂמָאֲלוּ תַּחַת לְרַאשֵׁי. וְדָרוּם חֲבִיק בְּרַחֲמֵי דְּכַתִּיב וְיִמִּינוּ תַּחֲבִקְנִי, בְּדִין כַּמָּה בְּדִיחִין מִתַּעֲרִין שִׁירָתָא, עַד דְּאַתִּי צַפְרָא, דְּכַתִּיב, (איוב ל"ח) בְּרֵן יַחַד כּוֹכְבֵי בֶקֶר וְיִרְיעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים.

וְכַד אֲתִי צַפְרָא, בְּלָהוּ עֲלָאֵי וְתַתָּאֵי אֲמֵרִי שִׁירָתָא, וְיִשְׂרָאֵל בְּגוֹוֹנָא דָּא לְתַתָּא, דְּכַתִּיב, (ישעיה ס"ב) הַמְזַכִּירִים אֶת יְי' אֶל דְּמִי לָכֶם. אֶל דְּמִי לָכֶם לְתַתָּא דְּיִיקָא. (בְּלָלָה).

כַּד אֲתַפְּלִיג לִילְיָא, אֵינְנוּ דְּתִיאֻבְתָּא דִּילָחוֹן לְאַדְבָּרָא תְּדִיר לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לֹא יִהְיֵי שְׂכִיבוֹ לְלָבָא, וְקִימִין לְאַדְבָּרָא לִיהָ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. כַּד סָלִיק צַפְרָא מְקַדִּימִין לְבִי כְּנִישָׁתָא, וּמִשְׁבַּחָאן לִיהָ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְכֵן בְּתַר פְּלָגוֹת יוֹמָא. וְכֵן בְּלִילְיָא, כַּד אֲתַחֲשֵׁף וְאַתְדַּבֵּק

לִילְיָא בְּחִשּׁוּכָא, וּבֵת שְׁמִשָּׁא. עַל אֵלִין פְּתִיב הַמְזִכְרִים אֶת יִי' אֵל דְּמִי לָכֶם. וְדָא עָמָא קְדִישָׁא
דִּישְׂרָאֵל.

וְעַל דָּא, אֲדַפֵּר לֹון קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמִצְרִים, וְסָלִיק עַל פְּרָעָה, אֵלִין דְּלֹא מִשְׁתַּכְּבִי יִמָּמָא וְלִילְיָא,
וּמֵאֵן אֵינֹון. עוֹרְדֵּעֲנִיָּא, דְּקִלְחֹון לֹא מִשְׁתַּכְּבִי תְּדִיר, בְּגִין דְּאִתְקִיף בְּעָמָא קְדִישָׁא, דְּלֹא מִשְׁתַּכְּבִי
יִמָּמָא וְלִילְיָא, לְשִׁבְחָא לִיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְלֹא הָוָה בַּר נָשׁ בְּמִצְרִים, דִּיכִיל לְמִשְׁתַּעִי בְּחֲדִי
הַדְרִי. וּמִנִּיָּהוּ אִתְחַבְּלַת אֲרַעָא. וּמִקְלָחֹון הוּוּ יְנוּקִין וְרַבִּין מִתִּין.

וְאִי תִימָא הִיךְ לֹא יִכְלִין לְקַטְלָא לֹון. אֱלֹא, אִי אַרִים בַּר נָשׁ חוּטְרָא, אוּ אַבְנָא, לְקַטְלָא חָדָא,
אִתְבַּקְעַת, וְנִפְקִין שִׁית מִינָהּ, מְגוּ מְעָהָ, וְאִזְלִי וְטַרְטְשִׁי בְּאֲרַעָא, עַד דְּחֹוֹי, מִתְמַנֵּעַ לְמַקְרַב בְּהוּ.
תָּא חֲזִי, בְּמָה נְהָרִין, בְּמָה יְאֹורִין, נִפְקָא מְגוּ יִמָּא עֲלָאָה, בַּד אִתְמַשְׁכֹּן וּמִשְׁתַּרְן מִיָּא, וּמִתְפַּלְגִין
(דף ל' ע"ב) בְּמָה נְחָלִין, לְבָמָה סְטָרִין, לְבָמָה יְאֹורִין, לְבָמָה נְהָרִין. וְחוּלְקָא דְּמִמָּנָא דְּסִטְרָא דְּמִצְרִים
אֵינֹון מִיין מְרַחֲשֵׁן אֵלִין, דְּלִית לָהּ מִיין דְּנִפְקִין מְגוּ יִמָּא, דְּלֹא מִפְקִי נִוְגִין לְזִינִין.

מֵאֵן אֵינֹון נִוְגִין. אֵינֹון שְׁלִיחֹן בְּעֲלָמָא, מְמַנֵּן לְמַעַבְד רְעוּתָא דְּמֵאֲרִיהוּן, מְמַנֵּן בְּרוּחָא דְּחֻכְמָתָא.
וְעַל דָּא תְּנִינֹון, אִית מִיין מְגַדְלִין חֲפִימִין. וְאִית מִיין מְגַדְלִין טְפָשִׁין. לְפֻם אֵינֹון נְהָרִין דְּמִתְחַלְקִין
לְכָל סְטָרִין.

וְהָכָא נְהָרִי דְּמִצְרָאִי, מְגַדְלִין מֵאֲרִי דְּחֲרָשִׁין, נִוְגִין בְּסִיטִין קְפִיטִין בְּעֶשֶׂר דְּרָגִין דְּחֲרָשִׁין, וְכִתִּיב,
(דברים י"ח) קוֹסֶם, קְסָמִים, מְעוֹנֹן, וּמִנְחָשׁ, וּמִכְשָׁף, וְחוּבֵר חֶבֶר, וְשׂוֹאֵל אוֹב, וְיִידְעוֹנִי, וְדוֹרֵשׁ אֵל
הַמֵּתִים. הָא עֶשֶׂר זִינִין דְּחֻכְמָתָא דְּחֲרָשִׁיא.

וּבְהָהוּא זְמָנָא, אוֹשִׁיט קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶצְבָּעָא דִּידֵיהּ, וּבְלִבְלָא אֵינֹון נְחָלִין נְהָרִין דְּמִצְרָאִי,
וְאִתְמַנֵּעוּ אֵינֹון נִוְגִי דְּחֻכְמָתָא דִּילְחֹון. חַד אִתְחַפֵּף לְדָמָא, וְחַד דְּסָלִיקוּ נִוְגִי קָלִין, (דְּכֻלְהוּ נִוְגִין תְּלִין)
בְּלֹא תוֹעֲלָתָא, וְלֹא אִתִּי עֲלִיָּהוּ רִיחָא דְּאֵינֹון חֻכְמָתָן.

עָרוֹב: כִּי הָאִי גְוֹנָא, דְּעָרַב לֹון זִינִי דְּחֻכְמָתָא דִּילְחֹון, וְלֹא יִכְלִין לְאִתְדַבְּקָא, וְלֹא עוֹד, אֱלֹא אִפִּילוּ
דְּהִנִי דְּאִשְׁתַּכְּחוּ בְּאֲרַעָא, מְחַבְּלִין לֹון בְּאֲרַעָא, וּמְחַבְּלִין אוֹרְחֵיהוּ. עָרוֹב, מֵאִי עָרוֹב. עָרְבוּבָא.
בְּמָה דָּאִתְ אָמַר (ויקרא י"ט) וּבִגְד בָּלֵאִים. עָרְבוּבִין: (ויקרא י"ט) שָׂדֶה לֹא תִזְרַע בָּלֵאִים: זִינִין סְגִיָּאִין
בְּאֲרָמוֹת יִדָּא.

תָּא חֲזִי, בְּמָה חִילִין אִתְעָרוּ לְעִילָא כְּחַד, וּבְלִבְלָא לֹון קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּחָדָא, בְּגִין לְבִלְבָּלָא
חִילֵיהוּ תְּקִיפָא לְעִילָא. וְכָל אֵינֹון גְּבוּרִין דְּעַבְד קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמִצְרִים, בִּידָא חָדָא הָוָה,
דְּאֲרִים יִדֵּיהּ עֲלִיָּהוּ, לְעִילָא וְתִתָּא, וּמִתְמַנֵּן אִתְאֲבִידַת חֻכְמָתָא דְּמִצְרִים, וְכִתִּיב, (ישעיה כ"ט)
וְאֲבָדָה חֻכְמַת חֻכְמֵי וּבִינַת גְּבוּרֵי תִסְתַּתֵּר.

וְתָא חֲזִי, פְּתִיב, (ישעיה י"ט) וְסִכְסִכְתִּי מִצְרִים בְּמִצְרִים. מִצְרִים לְעִילָא, בְּמִצְרִים לְתִתָּא. בְּגִין דְּאֵינֹון
חִילִין לְעִילָא, מְמַנֵּן עַל חִילִין דְּלְתִתָּא, וְאִתְעָרְבוּ בְּלָחֹו. אִתְעָרְבוּ לְעִילָא, דְּלֹא הוּוּ מִצְרָאִי יִכְלִי

לְאַתְקַשְׁרָא בְּחַרְשִׁייהוּ, בְּאַיְנוֹן דְּיוֹכְתִּי דְּהוּוּ מִתְקַשְׁרִי בְּקַדְמִיתָא, דְּהָא אֲתַבְּלָבְלוּ. וְעַל דָּא אֵייתִי
עָלֵייהוּ עָרוֹב, חִיוּוֹן דְּהוּוּ מִתְעַרְבִי דָּא בְּדָא.

כְּנִים, דְּסִלְקָא עֲפָרָא דְאַרְעָא. וְתָא חֲזִי, כָּל אֵיבָא דְאַתִּילִידַת בְּאַרְעָא, מַחִילָא דְלַעִילָא מְמַנָּא
דְּאַזְדַּרַע עָלָה אִיהוּ, וְכָלָא הָהּ כְּגִוּוֹנָא דְלַעִילָא.

וְתָא חֲזִי, שְׁבַעָה רְקִיעִין עֲבִד קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּגִוּוֹנָא דָּא שְׁבַעָה אַרְעָאן. וְאַיְנוֹן תְּחוּמִין
דְּמִתְפָּרְשֵׁן בְּדוֹכְתִּייהוּ. שְׁבַעָה רְקִיעִין לַעִילָא, שְׁבַעָה תְּחוּמֵי אַרְעָא לַעִילָא, כְּהֵא גִוּוֹנָא לְתַתָּא
מִתְפָּרְשֵׁן בְּרִגִין, שְׁבַעָה רְקִיעִין, וְשְׁבַעָה תְּחוּמֵי אַרְעָא. וְהָא אוֹקְמוּהוּ חֲבֵרְיָא, בְּשְׁבַעָה אַרְעִין
בְּסוּפָטָא דָּא עַל דָּא.

וְאַיְנוֹן שְׁבַעָה תְּחוּמֵי אַרְעָא לַעִילָא, כָּל חַד וְחַד (מִתְפָּרְשֵׁן לְשְׁבַעִין מְמַנֵּן) מִתְפָּרְשֵׁן לַעֲשֹׂה, וְאַיְנוֹן
מִתְפָּלְגָאן לְשְׁבַעִין מְמַנֵּן, דְּמְמַנֵּן עַל שְׁבַעִין עֲמִין. וְהָהּוּא אַרְעָא, תְּחוּמָּא דְכָל עֲמָא וְעֲמָא, סַחְרָא
לְאַרְעָא קַדִּישָׁא דִּישְׂרָאֵל. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (שִׁיר הַשִּׁירִים ג') הִנֵּה מִטָּתוֹ נִשְׁלַחְלָמָה נְשִׁים גְּבוּרִים
סָבִיב לָהּ מִגְּבוּרֵי יִשְׂרָאֵל וְעֲשֹׂרָה בְּגִוּוִייהוּ טְמִירִין, וְאַיְנוֹן שְׁבַעִין דְּסַחְרֵן אַרְעָא קַדִּישָׁא. וְדָא הוּא
לַעִילָא, כְּגִוּוֹנָא דָּא לְתַתָּא.

וְתָא חֲזִי, הָהּוּא אַרְעָא, תְּחוּמָּא דְחֻלְקָא דְמַצְרָא, בְּהָהּוּא זְמַנָּא, אוֹשִׁיט קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶצְבָּעָא
דִּילִיָּה, וְאַתִּילִידוּ טַפְסִירִין בְּהָהּוּא תְּחוּמָּא, וְאַתִּיבְשׁוּ כָּל אֵינֹן תְּחוּמִין דְּרַכִּיכוּ מִיָּא. וְכָל יְרוֹקָא
דְּמִיין דְּנִבְעִין, כְּדִין לְתַתָּא, אֲתַחֲזִיאוּ קַלְמִין מִעֲפָרָא דְאַרְעָא.

וְהָא אֲתַמַּר דְּאַחֲרֵן הָהּ מַחֲי. אֲבָל בְּגִין דָּא אַחֲרֵן הָהּ מַחֲי, לְאַחֲזָא דִּימִינָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
תְּבַר לְשִׁנְאִין, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (שְׁמוֹת ט"ו) יְמִינָהּ יִי' תִרְעֵץ אוֹיֵב. כְּגִוּוֹנָא דָּא, זְמִין קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְאַיִתָּאָה עַל קַרְתָּא דְרוּמֵי רַבְתָּא, דְּכַתִּיב, (יִשְׁעִיָּה ל"ד) וְנִהַפְּכוּ נְחָלֶיהָ לְזָפֶת וְעַפְרָה לְגַפְרִית. וְעַל
דָּא, כָּל עֵפֶר הָאָרֶץ הָיָה כְּנִים בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם.

רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי חֲנִיָּא, הוּוּ אֲזִלִּי בְּאַזְרָחָא. אָמַר רַבִּי חֲנִיָּא, חֲבֵרְיָא כֵּד אֵינֹן בְּאַזְרָחָא,

